

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0726/ฉ. 166

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท. 10400

๔7 มกราคม 2554

เรื่อง มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุป

ตามที่แผนพัฒนาตลาดทุนไทยได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ไปเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 โดยในส่วนของ การปรับปรุงระบบภาษีสำหรับการพัฒนาตลาดทุน นั้นมีประเด็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนการลงทุนผ่านตัวกลางซึ่งรวมถึงการปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนด้วย นั้น

กระทรวงการคลัง พิจารณาแล้วขอเรียนชี้แจงดังนี้

1. ข้อเท็จจริง

พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550 ได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2551 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้จะเปิดโอกาสให้มีการนำทรัสต์มาใช้กับธุรกรรมในตลาดทุน โดยการดำเนินการของทรัสต์จะมีลักษณะทั้งที่เป็น Passive Trust และ Active Trust และขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) อยู่ระหว่างจัดเตรียมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อรองรับการนำทรัสต์ไปใช้กับธุรกรรมที่เกิดขึ้นในตลาดทุน ในกรณี ก.ล.ต. ขอให้กรมสรรพากรดำเนินการเกี่ยวกับภาษีสำหรับทรัสต์เพื่อรองรับให้การดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ลักษณะของธุรกรรม

2.1 ลักษณะทั่วไปของทรัสต์

“ทรัสต์” เป็นการจัดการทรัพย์สินอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ของบุคคลในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ที่ประกอบไปด้วย “ผู้ก่อตั้งทรัสต์” “ทรัสตี” และ “ผู้รับประโยชน์” โดยการก่อตั้งทรัสต์อาจมีผู้ก่อตั้งทรัสต์ซึ่งเป็นบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งแยกต่างหากจากทรัสตีก็ได้ หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์จะเป็นบุคคลเดียวกับทรัสตีก็ได้ โดยกองทรัสต์ที่จัดตั้งขึ้นจะไม่ได้อยู่ในรูปของนิติบุคคล แต่เป็นกองทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์และอยู่ภายใต้การดูแลตลอดจนบริหารจัดการของทรัสตี ซึ่งการเป็นทรัสตีจะต้องได้รับอนุญาตและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต.

ลป

2.2 ประเภทของทรัสต์ที่ใช้กับธุรกรรมในตลาดทุนทรัสต์ที่จะนำมาใช้กับธุรกรรมในตลาดทุนมี 2 ประเภท ดังนี้

2.2.1 Passive trust เป็นทรัสต์ที่ทรัสต์ถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของกองทรัสต์ไว้เพื่อผู้รับประโยชน์ โดยทรัสต์จะไม่นำทรัพย์สินไปลงทุนหรือนำออกหาประโยชน์ Passive trust จะถูกใช้เป็นองค์ประกอบในการออกหลักทรัพย์เพื่อช่วยให้หลักทรัพย์ที่ออกได้รับความสนใจในการลงทุนมากขึ้นหรือทำให้การออกหลักทรัพย์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ โดย ก.ล.ด. มีนโยบายที่จะให้มีการตั้ง passive trust ในการออกหลักทรัพย์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(1) การออกหุ้นกู้ซึ่งมีการตั้ง reserve account หรือ sinking fund ในรูปทรัสต์ โดย account หรือ fund ดังกล่าวจะทำให้ผู้ถือหุ้นกู้มีความมั่นใจในการถือหุ้นกู้มากขึ้น

(2) การออกหุ้นในโครงการ Employee Stock Option Plan – ESOP โดยการนำหุ้นเข้ากองทรัสต์เพื่อให้กรรมการหรือพนักงานไม่ใช่สิทธิจำหน่ายหุ้นออกไปทันทีที่ได้รับหุ้นจากโครงการ

(3) การออกใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ประเภท covered warrant โดยการนำหุ้นเข้ากองทรัสต์เพื่อให้ผู้ออก covered warrant มีหุ้นส่งมอบให้ผู้ลงทุนเมื่อถึงกำหนดการใช้สิทธิตาม warrant เป็นต้น

2.2.2 Active trust เป็นทรัสต์ที่ทรัสต์มีหน้าที่ต้องนำทรัพย์สินในกองทรัสต์ไปลงทุนหรือนำออกหาประโยชน์ เพื่อให้ผู้รับประโยชน์ได้รับประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการทรัพย์สินนั้น ดังนั้น Active trust จะถูกใช้เป็นตัวกลางระหว่างผู้ลงทุนกับกิจการที่ต้องการเงินทุน (ทำหน้าที่คล้ายกับนิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) หรือกองทุนรวม) ซึ่งโดยส่วนใหญ่การใช้ทรัสต์ลักษณะนี้ ทรัสต์จะออกตราสารแสดงสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินในกองทรัสต์จำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุน (Trust certificate – TC) เงินที่ได้จากการจำหน่ายตราสารจะเป็นสิทธิของทรัสต์ซึ่งทรัสต์จะประกาศให้เงินดังกล่าวเป็นทรัสต์ (declaration trust) และทรัสต์จะนำเงินในกองทรัสต์ไปลงทุนหรือนำออกหาประโยชน์ตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ โดยตราสารดังกล่าวจะเป็นหลักทรัพย์ตามมาตรา 4(10) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และในช่วงแรก ก.ล.ด.มีนโยบายที่จะให้นำทรัสต์ในลักษณะ Active trust มาใช้กับ Real Estate Investment Trust – REIT Non-retail fund Islamic Bond และ Securitization เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ลงทุนที่ถือ TC จะได้รับเงินได้ที่เป็นผลประโยชน์ที่ได้จากการโอน TC และส่วนแบ่งกำไรตามสัญญาก่อตั้งทรัสต์ อันเป็นผลประโยชน์ที่ทรัสต์จ่ายให้ผู้ถือ TC ตามสัญญาที่ระบุไว้ในสัญญาก่อตั้งทรัสต์ ซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4)(ข) และ 40(4)(บ) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอตามแผนพัฒนาตลาดทุนไทย

แผนพัฒนาตลาดทุนไทยในส่วนของ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนการลงทุนผ่านตัวกลาง ได้กำหนดให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้ระบบการจัดเก็บภาษีมีความเป็นกลางไม่ว่าจะเป็นการลงทุนโดยตรงหรือลงทุนผ่านตัวกลาง เช่น กองทุนรวมหรือทรัสต์ หรือให้ภาระภาษีมีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ลงทุนไทยหรือผู้ลงทุนต่างชาติ โดยกำหนดให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายในส่วนของ การใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ดังนี้

3.1 ให้บุคคลธรรมดาที่ลงทุนผ่านทรัสต์เพื่อลงทุนในหุ้นได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ สำหรับส่วนแบ่งกำไรที่จ่ายจากเงินปันผลและกำไรจากส่วนต่างของราคาหุ้น

3.2 ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนผ่าน ทรัสต์ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เฉพาะส่วนแบ่งกำไรที่จ่ายจากเงินปันผล สำหรับส่วนแบ่งกำไรที่จ่ายจากผลประโยชน์อื่นๆ ให้เสียภาษีตามปกติ

4. ข้อพิจารณาของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อรองรับพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน เพื่อป้องกันการเกิดภาระภาษีซ้ำซ้อนในการดำเนินธุรกรรม อีกทั้งจะช่วยสนับสนุนการใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ภายใต้หลักการและแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย ดังนี้

4.1 หลักการ

(1) ยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้กับผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์ สำหรับเงินได้ รายรับ และการกระทำตราสาร อันเนื่องมาจากการโอนหรือก่อทรัพย์สินหรือสิทธิใดๆ ในทรัพย์สินระหว่างผู้ก่อตั้งทรัสต์และทรัสต์ หรือระหว่างทรัสต์กับทรัสต์ตามสัญญา ก่อตั้งทรัสต์

(2) ยกเว้นภาษีเงินได้ให้กับทรัสต์ สำหรับเงินได้จากกองทรัสต์ แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมหรือผลประโยชน์ใดที่ทรัสต์ได้รับจากการให้บริการเป็นทรัสต์ตามสัญญา ก่อตั้งทรัสต์

(3) กรณีมีการโอนหุ้นจากผู้ก่อตั้งทรัสต์ไปยังทรัสต์ ให้ผู้ก่อตั้งทรัสต์ยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินปันผลตามมาตรา 65 ทวิ (10) โดยสามารถนับระยะเวลาการถือครองหลักทรัพย์ต่อเนื่องได้

(4) กรณีมีการโอนหุ้นจากผู้ก่อตั้งทรัสต์ไปยังทรัสต์ โดยทรัสต์ได้รับเงินปันผลจากหุ้น และได้โอนเงินปันผลดังกล่าวไปให้ผู้รับประโยชน์ หากผู้รับประโยชน์ยอมให้ทรัสต์หักภาษี ณ ที่จ่าย ในอัตรา ร้อยละ 10 ของเงินได้ที่ได้รับให้ผู้รับประโยชน์ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้ดังกล่าวมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ในตอนปลายปี ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ผู้รับผลประโยชน์ดังกล่าวไม่ขอรับเงินภาษีที่ถูกหักไว้นั้นคืน หรือไม่ขอเครดิตเงินภาษีที่ถูกหักไว้นั้น ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

สับ

4.2 แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย

การปรับปรุงกฎหมายข้างต้น สามารถดำเนินการได้โดยการออกเป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งนี้ พระราชกฤษฎีกาที่นำเสนอ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

5. การวิเคราะห์ผลกระทบ

การดำเนินการข้างต้นจะมีผลกระทบ ดังนี้

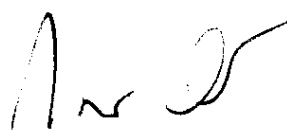
5.1 ช่วยจัดปัญหาความซ้ำซ้อนของภาษีและทำให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดให้ภาระภาษีของการใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนมีความใกล้เคียงกับภาระภาษีของธุรกรรมเดิมที่ทำโดยไม่ผ่านทรัสต์

5.2 เป็นการสนับสนุนให้มีการทำธุรกรรมผ่านตลาดทุนมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดผลดีต่อการระดมทุนและการพัฒนาตลาดทุน

5.3 มาตรการนี้จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของตลาดทุน และทำให้ฐานภาษีจากธุรกรรมในตลาดทุนเพิ่มขึ้นในระยะยาว

กระทรวงการคลัง จึงขอเสนอมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการใช้ทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนตามหลักการและแนวทางการปรับปรุงกฎหมายข้างต้น มาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวณัฐพร เกษมณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

สำนักวิชาการแผนภาษี

โทร. 0-2272-8033

โทรสาร. 0-2617-3632

สับ